

Odpovědi RNDr. Jana Zahradníka, hejtmána Jihočeského kraje na otázky PhDr. Evy Fišerové pro Parlamentní listy (2.12.2004)

1) Můžete pojmenovat oblast, která Vám po krajských volbách nějakým způsobem komplikuje práci a svazuje ruce?

Bezprostředně po krajských volbách mi nejvíce komplikovala práci chyba v zákoně 129/2000 Sb. O krajích v platném znění, kde došlo k chybě v paragrafu, stanovujícím pravomoci hejtmána kraje v období od voleb do ustavujícího zasedání nového zastupitelstva a zvolení nového hejtmána a rady kraje. V přepisu zákona totiž evidentně došlo k chybné záměně číslice 2 za číslici 1, a tak zatímco zákonodárce měl v úmyslu svěřit hejtmánovi v tomto mezidobí některé pravomoci rady kraje, popletený text toto neumožňuje a tím činnost kraje vlastně paralyzuje. Upozorňovali jsme na to již dlouho před konáním krajských voleb, avšak nikdo z odpovědných orgánů, ani ministerstvo vnitra, ani Poslanecká sněmovna, tuto chybu neodstranil. A přitom to bylo v podstatě tak jednoduché. Vždyť například v případě zákona, který se pokouší krajům zamezit transformaci krajských nemocnic na obchodní společnosti, byl příslušný paragraf přilepen k zákonu o omezení hluku. V tomto naprosto jasném případě se ale o řešení nikdo ani nepokusil.

Dalším problémem je ta skutečnost, že volby do krajských zastupitelstvem a tudíž změny v samosprávě kraje se dějí v závěru roky, kdy je zároveň nutné připravit, zodpovědně projednat a schválit rozpočet kraje na další rok. Připočteme-li k tomu letošní opětovné průtahy se schvalováním zákona o rozpočtovém určení daní, ocitáme se v situaci, kdy přesně neznámě výši příjmů kraje, a proto nám nezbude, než buď schválit rozpočet, o kterém víme, že se bude upřesňovat, a nebo vstoupit do nového roku s rozpočtovým provizoriem.

2) S jakými plány vstupujete do následujícího volebního období? Zmiňte, prosím, konkrétní nejzávažnější úkol/y, který/é před sebou nyní máte.

Výsledky voleb v Jihočeském kraji a z nich vycházející koaliční spolupráce ODS, KDU-ČSL a SNK sdružení nezávislých nám umožní pokračovat v práci, v níž jsme začali před čtyřmi lety. Našimi prioritami jsou vyrovnaný rozpočet, úsporné hospodaření, zpracování a schválení územního plánu velkého územního celku Jihočeský kraj, optimalizace sítě škol i transformace krajských nemocnic s cílem dospět k jejich efektivnímu hospodaření. Můžeme vycházet z dobrých zkušeností Nemocnice České Budějovice, která je už téměř rok akciovou společností plně vlastněnou krajem. Podpoříme rovněž transformaci Zdravotnické záchranné služby na krajskou instituci s jednotným systémem řízení, dorozumívání a předávání informací.

Mezi nejzávažnější úkoly v Jihočeském kraji i patří obnova a rozvoj infrastruktury, podmiňující rozvoj podnikání a cestovního ruchu. Na investiční dluh silnic II. a III. třídy však krajský rozpočet nestačí, a proto hodláme prosazovat vícezdrojové financování. Musíme také tlačit na vládu, aby zvýšila tok finančních prostředků na projektování a stavbu dálnice D 3 i rychlostních komunikací R 3 a R4, které zajišťují spojení našeho kraje s Rakouskem a Bavorskem. Jako jednu z možných cest k urychlení výstavby dálnice podpoříme vstup soukromého kapitálu do jejího financování.

3) Jak si představujete v následujícím období komunikaci se státními orgány?

Komunikace se státními orgány by měla probíhat standardními zákonnými postupy, v souladu s rozdělením kompetencí, které stanovila reforma veřejné správy. Budou-li se však projevat tendence obcházet obecní a krajskou správu při rozhodování o záležitostech, které

se přímo dotýkají rozvoje území, bude se Jihočeský kraj tomu důsledně bránit. Zažili jsme to například ze strany Ministerstva životního prostředí ČR při stanovování bližších ochranných podmínek a zásad managementu pro oblasti ochrany ptáků v rámci Natura 2000. Stejně tak budeme vyhledávat všechny příležitosti, abychom zvýšili vliv krajské samosprávy na rozhodování o území Národního parku Šumava, které je sice vyňato z pravomocí Jihočeského kraje, avšak je nejen domovem mnoha obyvatel Jihočeského kraje, ale i přirozeným zázemím všech Jihočečů a jejich hostů.

4) Ohlédnete-li se za právě uplynulým obdobím, jistě můžete uvést, co se v kraji podařilo a co nikoliv a za jakých důvodů?

Po celé volební období jsme schvalovali vyrovnané rozpočty, přičemž jsme hospodařili s vlastními prostředky v celkové výši 3,07 miliardy korun a našim rozpočtem prošlo necelých 20 miliard. Jihočeský kraj se nejen nezadlužil, ale za uplynulé čtyři roky dokázal z vlastních prostředků ušetřit 170 milionů korun.

Schválili jsme čtyři územní plány velkých územních celků a zadání územního plánu VÚC Jihočeský kraj. Začali jsme proces optimalizace středního školství a vyzkoušeli si tak, jak obtížné je prosazovat dobré záměry, které jsou však pro konkrétní obce obtížně přijatelné. Tak se nám například nepodařilo prosadit velmi logické a rozumné sloučení pedagogicko-psychologických poraden do jednoho právního subjektu. V případě okresních nemocnic se podařilo zastavit trend jejich zadlužování, takže nové zastupitelstvo kraje bude moci přistoupit k jejich transformaci. Kulturní a sociální instituce jsme dostali od státu evidentně podfinancované a tak zachování jejich funkčnosti je rovněž úspěchem.

Velkou starostí zůstává oblast silničního hospodářství. Převzali jsme pět a půl tisíce kilometrů silnic druhé a třetí třídy s 1043 mostními objekty, kde se celkový investiční dluh odhaduje na 7 miliard korun. Přesto Jihočeský kraj dosud vynaložil na investice do svých silnic téměř jednu miliardu korun.

Vědomi si nutnosti připravit se co nejlépe na čerpání prostředků z evropských fondů, podporovali jsme významně projektové řízení v rámci rozvojových aktivit kraje. Již v roce 2001 jsme schválili Program rozvoje kraje a každým rokem jej rozpracovali do Akčního plánu, který byl nástrojem pro realizaci konkrétních projektů a grantových programů. Pomocí nich jsme rozdělili v uplynulých letech 300 milionů korun. Zanedbatelná není ani jakási výchovná úloha tohoto systému, protože jihočeské obce, neziskové organizace, podnikatelé i organizace zřízované krajem se tak naučily tvořit a předkládat projekty do programů EU, což prokázaly předložením 44 projektů do SRP, tedy největším počtem v rámci krajů ČR.

V polovině našeho funkčního období zasáhly Jihočeský kraj největší povodně, které naše novodobá historie pamatuje. Celkové škody dosáhly 15,5 miliardy korun, zasaženo bylo 329 obcí a do seznamu postižených bylo zapsáno více než 12 tisíc osob. Jihočeský kraj a jeho krajský úřad se s úspěchem zhostil náročné administrativy spojené s přesunem financí na obnovu území z Fondu solidarity EU a státních programů i se správou Povodňového konta Jihočeského kraje. Povodně také úspěšně prověřily fungování územní samosprávy v území integrovaného záchranného systému.

Jihočeský kraj si byl od svého počátku vědom důležitosti, které má pro jeho rozvoj stavba dálnice D3 a na něj navazující rychlostní komunikace R3. Přestože jedním z prvních rozhodnutí samosprávy našeho kraje bylo schválení VÚC Tábořsko, čímž se stavba dálnice stala na tomto úseku veřejně prospěšnou, dnes nám hrozí, že při stávající míře financování bychom se jí dočkali tak za sto let. To je zcela neslučitelné s potřebami našeho kraje.

Vlastní samosprávné rozhodování kraje nepřineslo vždy kýžený výsledek, takže některé úkoly bude muset řešit až nové zastupitelstvo. Půjde zejména o dokončení

optimalizaci sítě našich škol tak, aby odpovídala snižujícímu se počtu dětí, i o dořešení transformace našich nemocnic s cílem ozdravit jejich hospodaření.